

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk
Kerkelijk actueel
Voor de jeugd Sprekend verleden

De konijnen in de steenrots

De konijnen zijn een machteloos volk; nochtans stellen zij hun huis in de rotssteen (Spreuken 30:26)

De konijnen. Nee, daarbij moeten we niet denken aan konijnen zoals wij die kennen. Die leefden in de tijd van de Bijbel waarschijnlijk helemaal niet in Israël. En die maken hun woning ook niet in een steenrots. De kanttekenaren wijzen erop, dat we met een andere diersoort te maken hebben: Zogenaamde bergmuizen. Wij zouden ze vandaag klipdassen noemen. Volgens de wet van Mozes zijn het onreine dieren.

Ze zijn echter niet alleen onrein, maar ook machteloos. Dát is, wat Agur allereerst treft, als hij deze dieren – in de omgeving van de Dode Zee of in het Jordaandal – aandachtig waarneemt. De klipdassen hebben namelijk geen schild, geen stekels die ze kunnen opzetten, geen scherpe klauwen, geen giftanden. Ze kunnen zich op geen enkele wijze verdedigen. Ze zijn machteloos.

Als Agur dat neerschrijft, is dat niet maar om ons een biologieles te geven. Nee, Agur wil ons bepalen bij een geestelijke les. Want lijken wij van nature in geestelijk opzicht niet op deze konijnen?

We zijn vanuit onszelf ook machteloos. Machteloos om het goede te doen en God te geven waar Hij recht op heeft. Als de Heilige God Zijn ontdekkende lamp op ons leven richt, zijn daar duizend vlekken en oneffenheden. Als de Heere onze werken gaat stellen in Zijn licht, worden het blinkende zonden. Machteloos zijn we omdat ons door de zonde verdorven hart een open poort is voor de vorst der duisternis, met al zijn leugens en inblazingen. Omdat ons zondige hart een open poort is naar de wereld toe.

Werd u daar al echt van overtuigd? Dat u onbekwaam bent tot enig zaligmakend goed, geneigd tot alle kwaad? Geneigd om God en uw naaste te haten? En daarom rechtvaardig onder de toorn van God? En werd het uw nood?

De HEERE heeft Agur nog iets laten zien. Want hoe machteloos de konijnen ook zijn, er is iets wat zij wel doen. Als er gevaar dreigt, geeft een van de konijnen een waarschuwend schreeuw. Daarmee roept hij eigenlijk: Alarm! En zodra die schreeuw gehoord wordt, vluchten alle konijnen weg tussen de rotsspleten. Ze verbergen zich in de rotssteen. Daar schuilen ze weg. Daar zijn ze veilig.

Hoe komen de konijnen ertoe, dat te doen? Te vluchten en te schuilen? Het antwoord vinden we aan het slot van vs. 24: Dezelve zijn wijs, met wijsheid wel-

voorzien. Letterlijk staat er: Ze zijn wijs en wijsgemaakt. Wijsgemaakt door God. En door die wijsheid verdedigen ze zich niet, maar vluchten ze en schuilen ze in de steenrots.

We trekken de lijn nog een keer door. In het Evangelie wordt een Schuilplaats aangewezen aan onreine en machteloze zondaren. Die Schuilplaats is buiten uzelf. In Christus, de Rotssteen Wiens werk volkomen is. Wie als een arme, schuldige en onwaardige zondaar, met zijn onreinheid tot Hem vlucht en in Zijn wonden en gerechtigheid schuilt, vindt volkomen veiligheid.

En nu is het niet alleen zo, dat deze Schuilplaats ons wordt aangewezen. Maar het Evangelie dringt er ook bij ons op aan om tot die enige Schuilplaats te vluchten: Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt! Wend u naar Mij toe, alle gij einden der aarde! Zie op Mij, zie op Mij!

Iemand vraagt: Mag ik komen? Mag ik vluchten? Hoor! De nodiging van het Evangelie komt tot mensen van wie het beeld getekend is in onreine, machteloze konijnen. Zulke mensen kunnen vanuit zichzelf geen goed voortbrengen, zij kunnen alleen maar alles bederven. Ze zijn zo onrein, dat alles wat ze aanraken, onrein wordt. Zij kunnen zich dan ook niet verdedigen. En toch – zulke mensen worden geroepen om als een arme, verloren, onwaardige zondaar de toevlucht te nemen tot de Steenrots Christus.

Ach, zegt iemand, maar hoe moet dat toch? Want de tekst zegt, dat de konijnen een machteloos volk zijn. Maar nu ondervind ik mijn machteloosheid juist hierin, dat ik niet weet hoe ik ooit komen moet, of hoe ik vluchten of schuilen moet. Dieper nog: ik ontdek dat er een verborgen vijandschap in mij is, waardoor ik ten diepste niet wil komen en niet wil schuilen.

Hoe kwamen de konijnen ertoe te vluchten en schuilen? Ze waren wijs gemaakt. Door God. Als u niet vluchten kan en niet weet hoe u schuilen moet, buig dan uw knieën en zeg het maar: 'HEERE, U Die de konijnen wijs maakte, ik ben wel onvernuftiger dan Agur, ik ben machteloos, ik ben vijandig. Maar HEERE, U Die de konijnen wijsheid gaf om te vluchten en te schuilen, maak ook mij wijs'.

Ds. A.J.T. Ruis

Gods rechter- of linkerhand?

*1 Koningen 17:5
Hij ging dan heen
en deed naar het
woord des HEE-
REN; want hij ging
en woonde bij de
beek Krith, die vóór
aan de Jordaan is.*

Is voorspoed een zegen? Of is het een vloek? Is het een teken van Gods goedheid of kan het ook anders zijn? Of zoals mensen vroeger zeiden: komt het uit Gods rechterhand of uit Gods linkerhand? Is de voorspoed voor ons tot voordeel of tot oordeel en raken we erin verstrikt? Daar zijn vanuit de geschiedenis van Elia een aantal dingen over te zeggen.

De Heere belooft aan Elia dat Hij hem zal onderhouden en zal voorzien van eten en drinken. Maar dan bindt Hij hem wel aan gehoorzaamheid. Dan bindt hij hem aan een bepaalde plaats, aan bepaalde voorwaarden. Kijk maar in vers 4: En het zal geschieden, dat gij uit de beek drinken zult; en Ik heb de raven geboden, dat zij u dáár onderhouden zullen.

Er is de belofte dat Elia geen gebrek zou hebben. Maar op voorwaarde dat hij dáár is, waar God hem geplaatst heeft. Bij de beek Krith. Daar. En niet ergens anders. Dáár zal God hem onderhouden. Dat is de voorwaarde. En daarom moet Elia in gehoorzaamheid op de door God aangewezen plaats zijn. Elia kon niet zeggen: nou, ik heb de belofte dat de Heere mij zal voorzien van water en vlees. En waar ik ook heenga en wat ik ook doe, ik heb die belofte van de Heere. Dus dan komt het wel goed. Dan zou hij gestorven zijn van de honger. Hij had wel een belofte. Maar er was ook een voorwaarde. Dáár zal Ik u onderhouden.

En dat is nog zo. Gods beloften zijn er. Voor het natuurlijke leven en voor het geestelijke leven. Maar, willen we nu kunnen spreken van de zegen van de Heere, dan moeten we wel naar Zijn wil leven. Als we fraude plegen, of een fortuin bij de loterij winnen, dan kunnen we niet meer spreken van zegen. Dan is dat een vloek.

Je kunt alleen spreken van zegen als je in de weg gaat die de Heere heeft gewezen. Dat geldt ook voor Gods kinderen. Naomi ging naar Moab. Tegen de wil van de Heere in. En ze at wel brood, maar het was niet in de gunst van de Heere. En het werd een vloek. De hand van de Heere keerde Zich tegen haar.

Want de Heere vraagt gehoorzaamheid.

En dat geldt ook het geestelijke. De Heere heeft beloften gegeven aangaande de zaligheid. Maar ze gaan niet automatisch en voor iedereen in vervulling. Dáár zal Ik u onderhouden.

De beloften gaan echt niet automatisch in vervulling. God heeft erbij gezegd dat we met de zonden moeten breken. God heeft erbij gezegd dat we de wereld moeten verlaten. Dat we de oude natuur moeten doden. God heeft erbij gezegd dat we geen twee heren kunnen dienen. En dat we niet op twee gedachten moeten hinken.

En dat vergeten sommigen mensen nogal eens. Die trekken die belofte naar zich toe en die denken dat die belofte altijd vervuld wordt, ongeacht hoe ze leven. Dat zou precies hetzelfde zijn als Elia had gedacht: 'Nou, ik heb die belofte op zak, ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord en wat Hij belooft dat doet Hij, en nu maakt het niet uit wat ik doe en waar ik woon.'

Hij zou gestorven zijn...

Dáár, dáár, dáár. En zo, zo, zó alléén.

In de weg der gehoorzaamheid. In die weg vervult God Zijn beloften.

En nou moeten we maar vragen of Hij ons gehoorzaamheid wil leren.

Leer mij naar Uw wil te hand'len

'k Zal dan in Uw waarheid wand'len

Neig mijn hart, en voeg het saam

Tot de vrees van Uwen Naam.

Hoe is het in jouw leven? Mag jij leven uit Gods rechterhand? Mag jij in de weg van het Woord wandelen? Dan is er sprake van zegen, zoals psalm 1 dat bedoelt:

Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd en welks blad niet afvalt; en al wat hij doet, zal wel gelukken.

Maar de goddeloze, al gaat het hem voor de wind, maar die ontvangt zijn rijkdom uit Gods linkerhand, zoals psalm 49 zegt

De mens, hoe mild door 't aards geluk bedeed,
Hoe hoog in eer, in macht en staat verheven,
Vergaat als 't vee, en derft in 't eind het leven.

*Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl*

Het is verwarrend geworden!

Het is al enige tijd geleden dat prof. dr. ir. J. Blaauwendraad een steen in de kerkelijke vijver gooide met zijn publicatie *"Het is ingewikkeld geworden"*. De kern van zijn in 1997 verschenen boek is dat een deel van de gereformeerde gezindte de reformatische leer van het geloof heeft ingewisseld voor een leer van standen en kruispunten. Vandaar de titel van het boekje van een kwarteeuw geleden: het is zo ingewikkeld geworden!

Gelet op allerlei kerkelijke discussies en theologische publicaties zou een titel als *"Het is verwarrend geworden"* niet misstaan als het gaat om een nieuw boekje over actuele thema's. Want wat kunnen we als kerken nog met zekerheid zeggen over de Bijbelse visie op bijvoorbeeld seksualiteit, huwelijk, gender, man-vrouw-verhoudingen, schepping en evolutie?

"Ik weet wel: Jan en alleman zal zeggen dat Bewaar het Pand een geboorneerde, een bekrompen club is, die niet méér weet te doen dan achterhaalde theologische standpunten recycleren, die mensen in de kou laat staan, terugverlangt naar de spruitjeslucht van de jaren vijftig en piketpaaltjes slaat op ethische punten – alles om zich te wentelen in haar eigen gelijk." Nee, zo zei ds. J.A.W. Verhoeven het niet in zijn openingswoord van de jaarvergadering van de Gereformeerde Bond op 19 mei. Want hij sprak niet over Bewaar het Pand, maar gaf in bovenstaand citaat lucht aan allerlei gevoelens over de Gereformeerde Bond, waarvan hij zelf voorzitter is. Maar zal inderdaad niet hetzelfde gezegd worden over Bewaar het Pand?

Daarbij dienen we wel de toegevoegde waarschuwing van ds. Verhoeven ter harte te nemen: moralisme is altijd een reëel gevaar. Je kunt zo gemakkelijk te grote woorden spreken. Maar de keerzijde is ook waar: we kunnen ook te lang en te bang zwijgen. En moeten we er ook niet voor

beducht zijn om met onze uittalingen verwarring te zaaien?

Evolutietheorie

In dat opzicht draagt de boekbespreking in De Wekker van 27 mei van prof. dr. A. Huijgen over een nieuwe publicatie van Gijsbert van den Brink helaas niet bij aan het verminderen van verwarring. In het eind vorig jaar verschenen boek *"Onderzoek alle dingen: Bijbelstudies over geloof en wetenschap"* gaat Van den Brink in op de vraag wat een oud boek als de Bijbel in onze hypermoderne tijd nog te zeggen heeft. Daarin besteedt de hoogleraar theologie en wetenschap aan de Vrije Universiteit Amsterdam speciale aandacht aan de kwestie die vandaag de dag bij uitstek geldt als het conflictgebied in de verhouding tussen geloof en wetenschap: de vraag of de biologische evolutietheorie zoals die ontwikkeld werd door Charles Darwin en verder uitgewerkt door latere biologen verenigbaar is met Bijbel en geloof.

Het boekje met Bijbelstudies laat zich lezen als vervolg op Van den Brinks veel grotere boek *"En de aarde bracht voort"* uit 2017. Daarin komt naar voren dat volgens hem orthodox christelijk geloof en evolutiedenken elkaar niet bijten – al is dat boek nog vanuit een hypothetische vraag geschreven: wat als de evolutie waar zou zijn? Nu klinkt het wel iets stelliger: "Wanneer we er voor de zekerheid van uitgaan dat de evolutietheorie min of meer klopt, lukt het dan nog om een overtuigende uitleg te geven van belangrijke Bijbelpassages die een andere kant op lijken te wijzen, of wordt dat gekunsteld?"

Blijkbaar is dat laatste niet het geval voor de recensent van De Wekker, want dan klinkt het ferm: "Het sterkst zijn de Bijbelstudies die raken aan de thematiek van schepping en evolutie. De spannendste bijdragen zijn in dit verband die over de boetsering van de mens (Gen. 2) en de pa-

rallel tussen Adam en Christus (Rom. 5). Het blijkt dat in de tekst van Genesis 2-4 helemaal niet zo wordt gehecht aan de gedachte dat alle mensen van Adam en Eva zouden afstammen, zoals wel vaak wordt gedacht."

Gereduceerde uitleg

Natuurlijk, in een recensie van beperkte omvang kan niet alles worden gezegd. Maar blijf je als lezer ervan nu toch niet in verwarring achter, als je zonder helder weerwoord leest dat Van den Brink stelt dat mensen van zichzelf sterfelijk zijn, maar de dood er later is bijgekomen? Er is toch een duidelijk verband tussen de zonde en de dood? En dit heeft toch ook consequenties voor de leer van de verlossing?

"Het is de moeite waard dit boek ter hand te nemen met het oog op de verwondering waarin geloof en wetenschap elkaar vinden", zo luidt de slotzin van de recensie. Een veel minder kritische benadering dan die van de hervormde predikant drs. ir. J.C. Breugem in het RD van september 2021: "Om het goede te behouden, beveel ik *"Onderzoek alle dingen"* niet aan." Maar waarom dan niet? Omdat de visie van Van den Brink leidt tot een subjectieve en gereduceerde uitleg van een Bijbeltekst, die op gespannen voet komt te staan met het geheel van het Woord.

Wat wordt het dan verwarrend!

Ds. W.L. van der Staaij

Jeremiah Burroughs-3

Troost

Als uw hart beeft voor Gods Woord, loof er de Heere voor. U klaagt dat er nog zoveel zonde en goddeloosheid in uw hart is. U merkt dat u niet doet wat Gods Woord van u eist. Het behaagt de Heere dat u beeft voor Zijn Woord, ook al bent u niet in staat te doen wat het Woord van u vraagt. Vreest u God? De Heere zal u ondanks al uw zwakheden sparen zoals een man zijn enige zoon die hem dient, spaart. Als u voor Gods Woord beeft, zult u vertroost worden. Wie beven voor Gods Woord durven niet in het in het minst tegen Gods Woord in te gaan, zij durven alleen te doen wat Gods Woord hen aangeeft. In het hart leeft gezag voor Gods Woord. U beschouwt de prediking niet als mensenwoorden, maar als het Woord van God. Het Woord is het onvergankelijke zaad waaruit u geboren bent. Wie wedergeboren is, is uit het Woord geboren.

Vraag

Is alles wat een predikant zegt het Woord van God? Burroughs zegt dan dat we niet te vroeg moeten zijn met ons oordeel, maar beproef en onderzoek. “Verwerp daarom niet te voorbarig wat onder de Naam van God tot u komt, maar ga er in zoverre in mee dat u het onderzoekt. Onderzoek de Schriften; ga na of het overeenkomt met het goddelijke richtsnoer of niet.” Wee de mens die zijn troost bouwt op een valse grond. Neem een voorbeeld aan de Bereeërs. Zij worden geprezen omdat zij onderzochten of de prediking van Paulus klopte. Misschien werpt u tegen dat u te weinig weet om de prediking te onderzoeken. Smeek de Heere dat Hij het u bekend maakt en spreek met de predikant over de prediking. Gebruik alle middelen om Gods Woord te leren begrijpen. “En wanneer u onder de prediking komt om het Woord te horen, o, span u dan in om uw hart in een levende gesteldheid te bewaren, en het Woord waar u nu voor beeft zal hiernamaals tot in alle eeuwigheid uw hart vertroosten.”

Onbekeerden beven

In Jakobus 2:19 lezen we dat de duivelen geloven en beven. In Hand. 24:25 lezen we dat Felix beefde toen Paulus sprak over rechtvaardigheid, en matigheid, en het toekomstige oordeel. Felix en zijn vrouw Drusilla, een Jodin, zouden eenmaal voor God komen te staan om zich te verantwoorden voor hun zonden. Felix beefde, we lezen dat niet van zijn vrouw. Bent u er bang voor dat uw beven net zo is als het beven van Felix? Als u beeft heeft het Woord toch enige macht over uw hart en zorgt ervoor dat u vele zonden niet doet. Bovendien is het waar dat iemand die genade kent toch ook enigmatische vrees heeft voor het oordeel. Wie ondervindt dat de kloof tussen God en hem door Christus wordt gedicht zal ook beven.

Onderscheid

Misschien zegt u dat je kunt beven voor de oordelen van het Woord zonder behouden te worden. Inderdaad is het vrezen voor Gods bedreigingen niet altijd hetzelfde. Gods kind beeft vanwege de grootheid van het kwaad en vanwege het feit dat dit kwaad moeilijk te overwinnen is. Een klein kwaad dat gemakkelijk te overwinnen is doet geen mens beven. Er is wel vrees bij een groot en onbedwingbaar kwaad. Het ware beven rechtvaardigt God. Gods kind beeft niet alleen voor de dreigementen van Gods toorn, maar ook voor de ellende dat hij van God verlaten en gescheiden zal worden. Onbekeerden beven als ze ziek zijn of tegenspoed ondervinden. Het hart van Gods kind beeft ook als het gezond is en voorspoed ondervindt. Het hart beeft totdat het met God verzoend is. De ware vrees drijft niet van God af, maar naar Hem toe.

Kenmerken

De ware vrees maakt de ziel werkzaam. Het horen van het Woord doet het hart beven. Het is dankbaar dat God het hart gevoelig heeft gemaakt voor Zijn Woord. Zo'n ziel drinkt de waarheden van Gods Woord in. De huichelaar die vreest kan wanhopig worden en nergens meer toe in staat zijn. Gods kind wordt door de vrees geschikt gemaakt om zijn plicht te doen. Burroughs schrijft dat het hart wordt verwijd om te doen wat de Heere vraagt. Het ware vrezen voor Gods Woord gaat gepaard met liefde. Het is vrees en toch ook liefde. Het hart beeft voor het Woord en heeft het toch ook lief. Wie beeft voor het Woord kan het toch niet nalaten naar het Woord te luisteren. Een huichelaar kan wel beven voor het Woord, maar hij heeft het Woord niet lief. Hij vreest voor Gods Woord, maar haat het. Hij zou wel willen dat het Woord van God niet zou bestaan en dat het niet zo streng en heilig was. “Een goddeloos hart bemint zijn lusten zozeer, dat hij liever God kwijt is dan zijn lusten.” Zo beeft Achab voor Gods profeet en hij haatte hem. Een hart dat God vreest is niet zo bevreesd voor aardse verliezen en tegenspoed. Velen beven niet voor Gods Woord, maar wel voor aards verlies. U beeft voor mensen, maar niet voor Gods Woord. “Maar een waar zaligmakend beven voor Gods Woord versterkt het hart tegen andere soorten vrees.” Hoe meer u vreest voor Gods Woord, hoe minder u vreest voor alle schepselen.

Ds. A. van Heteren

Lezen in de brief aan de Hebreeën (32)

Het is in Hebreeën 11 een steeds terugkerend refrein: “Door het geloof... Door het geloof...” Zo hoorden we het van Abel, Henoch en Noach. Daarna van Abraham en Sara. Van deze allen wordt in de verzen 13 tot en met 17 getuigd dat ze gasten en vreemdelingen op de aarde waren. Ze waren begerig naar een beter, een hemels vaderland. En de Heere beschaamde hun verwachting niet. Want Hij had hun een stad bereid.

Dit geschreven hebbend, komt de schrijver toch nog even terug op de aartsvader Abraham. Om aan te geven dat het geloof van deze getuigen een op de proef gesteld geloof was. Dat is met name gebleken in de geloofsweg van Abraham. Niet alleen heeft hij, samen met Sara, vele jaren moeten wachten op de gave van deze zoon der belofte. Maar de ontvangen zoon leek hem op enig moment zomaar weer afgenomen te worden. We kennen de geschiedenis van Genesis 22. De stem van de Heere klonk: “Neem nu uw zoon, uw enige, die jij liefhebt, Izak. Ga heen naar het land Moria, en offer hem aldaar tot een brandoffer, op één van de bergen die Ik u zeggen zal.” Wat een aangrijpend, ja raadselachtig bevel. Zo tegengesteld, niet alleen aan de liefdesverhouding van een vader tot zijn zoon, zijn enige nog wel. Maar ook in kennelijke tegenspraak met Gods eigen belofte, namelijk dat Abrahams nageslacht zou worden als het zand der zee en de sterren aan de hemel. En nu moest hij deze zijn eniggeboren zoon gaan offeren? Toch deed Abraham zoals de Heere hem gezegd had. Deze offerbereidheid kan alleen maar verklaard worden uit het geloof dat Abraham oefende. Zijn geloof in Gods onwankelbare beloften. Door dat geloof heeft aartsvader Abraham, toen hij beproefd werd, zijn zoon Izak “geofferd”. Zo lezen we het inderdaad. Hij betrouwde op de Heere, tegen hoop op hoop. We lezen in dit gedeelte dat Abraham in zijn hart ervan overtuigd was “dat God machtig was hem uit de doden te verwekken” [18]. En welbeschouwd is het zo ook gebeurd: “waaruit hij hem ook bij gelijkenis wedergekregen heeft” [19]. Toen Abraham getoond had in het geloof gehoorzaam te zijn aan het woord van de Heere, gaf de Heere hem zijn zoon terug. “Nooit kan het geloof te veel verwachten. Des Heilands woorden zijn gewis... Wat zou ooit Zijne macht beperken? 't Heelal staat onder Zijn gebied. Wat Zijne liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet.” Abraham waagde het met zijn God. En de Heere beschaamde zijn vertrouwen niet.

Nog enkele voorbeelden volgen. “Door het geloof heeft Izak...” [20]. “Door het geloof heeft Jakob...” [21]. “Door het geloof heeft Jozef...” [22]. De overeenkomst in de geloofsoefeningen van deze drie blijkt in hun zegenend handelen aan het einde van hun leven. Zo werd de aartsvaderlijke zegen voortgeplant van geslacht tot geslacht. Maar de weg waarin die zegen van generatie op generatie mocht worden overgedragen, was verre vanzelfsprekend. Izak, Jakob, Jozef - elk van hen had immers bij het uitspreken van die zegen een leven vol beproeving achter zich. Niet anders dan hun vader Abraham.

In de tent van Izak was er de bittere strijd tussen Ezau, de eerstgeborene, en Jakob, de tweede. Een strijd waarin moeder Rebekka ook haar kwalijke rol speelde. Op het moment dat Izak de vaderlijke zegen uitsprak, werd hij door zijn eigen zoon Jakob bedrogen. Tegelijkertijd volvoerde de heilige God Zijn verkiezing van Jakob dwars door diens zondig optreden heen. Wat een raadsels...

Wat Jakob betreft - de tragiek van zijn beproefde leven blijkt op elke bladzijde van zijn levensgeschiedenis. De bittere verhouding van zijn twee vrouwen Lea en Rachel. Het misdadige optreden van zijn zoons, op meer dan een enkel moment. De dood, zo meende Jakob, van zijn lievelingszoon Jozef. Uiteindelijk sterft hij als een vreemdeling in Egypte. Ondanks alles heeft de stervende Jakob door het geloof zijn eigen zonen, alsmede de kinderen van Jozef, gezegend. Ooit was hij als vluchteling, eenzaam en berooid, met zijn staf over de Jordaan getrokken. Bij zijn sterven leunt hij op diezelfde staf. Meer hield hij in aardse zin niet over. Maar in het geloof betrouwde hij op de Heere. “Op Uw zaligheid wacht ik, o HEERE!” Zo kon hij toch de zegen op zijn nageslacht overdragen.

Tot slot Jozef. Hij was dan wel onderkoning geworden, weliswaar langs een weg van afbraak en raadsels. Maar ook hij stierf in een vreemd land. Toch zag hij hoger. Stervend heeft hij melding gemaakt van de exodus van de kinderen Israëls. Daarvan was niets te zien. Maar Jozef wist het in het geloof. Daarom waagde hij het om bevel te geven dat zijn beenderen ooit zouden rusten in het land der belofte.

“Terugkijkend op deze beknopte geschiedenis van de aartsvader Abraham en zijn directe nageslacht (Izak en Jakob met Jozef) wordt bevestigd dat het geloof steeds sterk op de proef is gesteld. Het geloofsverhaal van Abraham loopt uit op een opgeofferde zoon, twee twistende kleinzonen, een geëmigreerde achterkleinzoon en een achter-achterkleinzoon die sterft in Egypte, waar dan alle nazaten van Abraham zijn beland” [H.R. van de Kamp]. Is dat de weg van Gods belofte? Dreigt het allemaal niet hopeloos vast te lopen? “Zouden Zijn beloftenissen verder hun vervulling missen? Vruchteloos worden afgewacht van geslachte tot geslacht?” [Psalm 77]. Maar het door de Heere geschonken en onderhouden geloof zegt: “Nochtans! De Heere is zo getrouw als sterk. Hij zal Zijn werk voor mij volenden!” [Psalm 138].

Ds. J.M.J. Kieviet

DE BRIEF AAN DIOGNETUS (1)

Christenen in de minderheid

Een van de redenen waarom de periode van de Vroege Kerk zich in onze tijd in nogal wat belangstelling mag verheugen, is dat christenen in onze samenleving hoe langer hoe meer in een minderheidspositie raken. Sommige van onze lezers zullen het herkennen – op het werk, in de studie of in de straat waarin ze wonen.

Het betekent vaak dat we meer moeten uitleggen over het christendom. Of misverstanden moeten wegnemen. Om de eenvoudige reden dat studiegenoten, collega's of burens niet meer op de hoogte zijn van het christelijk geloof.

Tegen die achtergrond is het van belang om allereerst te luisteren naar wat de Schrift ons met het oog op zo'n situatie voorhoudt. Ik denk in dat verband bijvoorbeeld aan wat Petrus schrijft in 1 Petrus 3: 14-15: *'en vreest niet uit vreze van hen, en wordt niet ontroerd; maar heiligt God den Heere in uw harten; en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk die u rekenschap afeist van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en vreze'*.

Diognetus

Vervolgens is het ook nuttig om na te gaan, hoe christenen in de loop van de eeuwen het christelijk geloof tegenover andersdenkenden hebben uitgelegd en verdedigd. In dat verband is het, dat we deze keer en de komende afleveringen Deo volente gaan lezen in het kleine boekje 'Aan Diognetus'. Dit boekje is een soort open brief die in de tweede helft van de tweede eeuw werd geschreven, in een periode dat christenen in de minderheid waren. Door wie het boekje precies geschreven is, of waar, is niet met zekerheid vast te stellen.

Diognetus, aan wie dit boekje gericht is, is van heidense afkomst, maar in aanraking gekomen met

het christelijk geloof. En dit christelijk geloof boeit hem zo, dat hij zich erin verdiept heeft en er de nodige vragen over heeft, zo blijkt uit de eerste paragraaf:

'Ik zie, waarde Diognetus, dat u bijzonder veel moeite neemt om van de godsdienst van de christenen een helder beeld te krijgen. De vragen die u aan de orde stelt, zijn weloverwogen en tegelijk heel concreet:

Drie vragen

[1] *Op welke God stellen zij hun vertrouwen? Hoe precies vereren zij Hem, dat zij collectief aan de wereld voorbijzien en de dood geringachten, geen aandacht hebben voor de afgoden die door de Grieken als goden worden beschouwd, en niet vasthouden aan het bijgeloof van de Joden?*

[2] *Welke liefde is het die zij elkaar toedragen?*

[3] *En hoe komt het toch dat dit nieuwe geslacht of deze nieuwe manier van leven nu pas in de wereld gekomen is en niet eerder?'*

Drie opmerkingen bij deze vragen van Diognetus:

[a] Allereerst is opvallend dat Diognetus vraagt naar de inhoud van het christelijk geloof. Het is zijn vraag, op welke God de christenen hun vertrouwen stellen. En in zijn vraag grenst hij het christelijk geloof duidelijk af van het afgodische bijgeloof van de Grieken, maar ook van de godsdienst van de Joden.

[b] In de tweede plaats heeft Diognetus duidelijk belangstelling voor het leven van de christenen en voor het geheim dat daarachter schuilt. Hij spreekt over mensen die 'aan de wereld voorbijzien' en die zelfs 'de dood geringachten'. Daarbij worden zij volgens Diognetus gekenmerkt door een bijzondere onderlinge liefde.

[c] Tenslotte valt op dat de laatste vraag van Diognetus iets van een waarheidsvraag heeft: Als het christendom de waarheid is, hoe kan het

dan pas betrekkelijk laat ontstaan zijn?

Spiegel

Intussen houden deze vragen van Diognetus ons wel een spiegel voor: Vormt onze levenswandel de aanleiding dat anderen gaan vragen, welke God wij zoeken te dienen? Hoe is het met onze houding tegenover deze wereld? Zouden anderen bij ons iets herkennen van de christelijke vreemdelingschap, waardoor we op een bepaalde manier aan de wereld voorbijgaan? En hoe is het met onze houding tegenover elkaar? Wordt die inderdaad gekarakteriseerd door de liefde? Waarbij we direct bedenken dat liefde in Bijbels opzicht wel iets heel anders is, dan veel mensen – buiten en in de kerk – er vandaag onder verstaan.

De schrijver van de open brief aan Diognetus besluit de eerste paragraaf als volgt: *'Ik maak uw bereidwilligheid dan ook graag tot de mijne en ik vraag God, Die ons het vermogen schenkt om te spreken en om te luisteren, dat ik zo mag spreken dat u er beter van wordt wanneer u naar mij luistert. En hopelijk kunt u zo luisteren dat het mij als spreker geen verdriet doet'*.

Ds. A.J.T. Ruis

Tot weerziens

Enige tijd geleden gaf ik onze lezers een viertal raadsels op en voor de respons daarop wil ik allen hartelijk bedanken. Ik stel het eveneens op prijs als lezers iets naar voren brengen over hun geestelijke ervaringen. Zo hopen we dat ons blad voor velen nog tot zegen mag zijn. Er rest nog een vraag over Ezechiël 4. Als ik aan de beurt ben om een meditatie te schrijven hoop ik het daarover te doen.

Over mogelijke herkenning van dierbaren in de hemel heeft menigeen al zijn zegje gezegd. Het blijft ons mensen bezig houden. Ik kreeg er een mooie vraag over van iemand die zou huilen van blijdschap als hij zijn lieve vader daar weer zou ontmoeten. Maar hij moest wel denken aan de woorden dat God alle tranen van de ogen zal afwissen. Ook de vreugdetranen? Ik zal proberen, met schroom, er enige gedachten aan te wijden.

Als we uiteen gaan zeggen we vaak: tot ziens. We hopen elkaar vroeg of laat opnieuw te ontmoeten. Dikwijls gaan we er gewoon vanuit dat we elkaar weer zullen ontmoeten. Des te schrijnender is het dan als dat niet gebeurt. Hoe velen zijn er al niet geweest die 's morgens gezond en wel de deur uit gingen, maar er nooit meer in kwamen? Ik weet van een vrouw wiens man 's morgens gezond en wel de deur uit ging, al gauw een ongeluk kreeg, waarbij hij met de auto levend verbrandde. Af-schuwelijk. Van haar man bleef niets meer over. Maar mogen we, ook bij het laatste afscheid, zeggen tot weerziens?

Ja zeker mag dat! Als we beiden hoop hebben op God en Zijn beloftewoord mogen we er gerust van uitgaan dat het afscheid tijdelijk zal wezen. Immers zal de Heere allen die in Christus ontslapen zijn wederbrengen met Hem, namelijk als de Heere Jezus zal verschijnen op de wolken, 1 Thess. 4:14. In Zijn afscheidsrede sprak de Heere Jezus tot Zijn discipelen immers ook dat ze elkaar in de hemel weer zouden ontmoeten, zie Joh. 14:3. Al de Zijnen blijven de Zijnen, alle schapen van de kudde van de goede Herder. Dat betekent echter ook dat ze ook allen van en voor elkaar zijn. Ik ben niet meer alleen voor haar die mijn vrouw was en voor hen die mijn kinderen waren. Maar ik ben er voor de Heere en voor allen; de gemeenschap der heiligen in de hoogste en heerlijkste vorm. Ik geloof vast dat er herkenning zal zijn. Zoals de Heere de God van Abraham, Izak en Jakob is, en de discipelen Mozes en Elia herkenden op de berg der verheerlijking, zo is Hij eeuwig de Vader van al Zijn kinderen, die Hij bij name kent, Joh. 10:14.

Bij de gemeenschap der heiligen hoort ook dat we dus de Bijbelheiligen mogen ontmoeten. Zou dat niet groot zijn om met David en Petrus te mogen omgaan, om maar eens twee namen te noemen? Door het geloof voelde ik hier op aarde al zo dikwijls gemeenschap met hen, al heb ik ze nooit in levenden lijve ontmoet! Ik wist mij een met hen in hun worsteling, strijd, geloof, liefde en berouw

over het kwaad. Het is dus de geestelijke band die niet verbroken wordt. Mogen je vader en moeder beiden God vrezen dan is er sprake van een geestelijke band. En die geestelijke band zal niet worden verbroken, maar wel worden versterkt. Laat ik in dit verband mogen citeren wat ik hierover aantrof in "De beknopte gereformeerde dogmatiek" van de hand van J. van Genderen en W.H. Velema op blz. 793: "Niet zelden wordt de vraag gesteld of wij elkaar zullen weerzien en herkennen. We zijn met Schilder van mening, dat weerzien en herkennen niet de goede woorden zijn, omdat ze te veel aan de aardse verhoudingen doen denken. Het kennen wordt anders: rijker, dieper, zuiverder en intensiever dan elke kennis die op aarde bereikbaar is. Er zal een pneumatisch verkeer zijn, dat alles wat heden mogelijk is, ver te boven gaat. Ieder mens wordt er een leesbare brief van Christus voor de ander". Ja, dat zogenaamde pneumatische verkeer. Dat is de geestelijke omgang met elkaar, de omgang in en door de Heilige Geest Die in ons woont. Gemeenschap met elkaar dus vanuit de gemeenschap met de Heere.

Ach, wat een tranen toch, als we hier op aarde onze dierbaren vaarwel kussen en het onherroepelijke afscheid daar is. Bah, die vreselijke zonde toch ook; wat een leed heeft die al niet teweeg gebracht! Maar de wetenschap dat er straks een weerzien zal zijn brengt in de aardse verhoudingen waarin wij dan nog tegenover elkaar staan een grote troost. "Tot weerziens lieve moeder" staat op het graf van mijn jong gestorven oma.

Maar ja. Nu moeten we er nog wel wat meer bij zeggen. Als er nu eens geen geestelijke band is? Als vader sterft en naar de hemel gaat, maar zijn kind sterft zonder God, wat dan? Dan zien ze elkaar nooit meer terug. O, wat een aangrijpende gedachte. De scheiding die hier al aanwezig was, wordt dan definitief. En als zowel man als vrouw vreemd waren van de vreze des Heeren? Zijn ze dan samen in de hel? Ik beef bij het neerschrijven van deze woorden. Ik denk dat we het zo moeten zeggen: de hel is het tegenovergestelde van de hemel. In de hemel volmaakte gemeenschap met de Heere en Zijn volk. In de hel de totale eenzaamheid. Eeuwige leegte. Geen hand die je vast grijpt. Geen schouder waartegen je uitsnikken kunt. Maar wel in het oord der duivelen. Kan het erger? O lieve lezer, ben je nog onbekeerd? Bekeer je dan heden tot God en gebruik het liefelijke heden der genade. God heeft geen

lust in onze dood. U kent het evangelie toch wel? U weet toch van een Heiland Die gewillig de dood inging om zondaren te bevrijden? Zo gij Zijn stem dan heden hoort, gelooft Zijn heil- en troostrijk Woord. Verhardt u niet, maar laat u leiden. Een weerzien van elkaar hier op aarde kan ons al zo verheugen, zeker als we onze dierbaren een lange tijd niet hebben gezien. Als we in onze Canadese tijd een reis naar Nederland konden maken en onze ouders weer zien, was dat een grote vreugde altijd. Hoeveel te groter zal de blijdschap zijn als we elkaar voor eeuwig mogen ontmoeten voor de troon van God en van het Lam! Om dan niet in elkaar te eindigen, maar samen in de Heere te eindigen! Tranen van smart worden daar gedroogd. De vreugde blijft over. Wellicht ook vreugdetranen. Ik denk aan het lied: “Hierna zal ’t eeuwig blijdschap wezen,

en zal uw ziel ter reie gaan. Geen slaande satansengel wezen, noch ’t branden van de boetetraan. Want met de bron van alle wonden, verdwijnt de bron van alle pijn. Indien de zaal’gen schreien konden, het moest van grote vreugde zijn” En voor wat deze aarde betreft, blijft het gelden: “Scheiden doet lijden, scheiden doet pijn. God wil in wenen, troost ons verlenen, dicht bij ons zijn”. Tenslotte verwijs ik graag naar het aangrijpende en prachtige boek van onze ds. P. den Butter, getiteld: Bestemming bereikt. Lezen! Dat was het dan voor deze keer. Alle rouwdragenden sterkte en troost toegewenst van Hem, Die dood geweest en zie, Hij leeft!

Ds. K. Hoefnagel

VOOR U GELEZEN

Transgenderisme

De seksuele revolutie heeft veel teweeggebracht. Wat de Bijbel zegt over man en vrouw, over het huwelijk en over seksualiteit wordt al meer bestreden. De meest recente uiting hiervan is het zogenaamde transgenderisme: het idee dat geslacht een vrije keuze is en dat het niet meer vanzelfsprekend is dat het biologische geslacht ook het werkelijke geslacht is. Zelfs aan jonge kinderen wordt de vraag gesteld: Voel jij je wel een jongen? Voel jij je wel een meisje? Er is in onze tijd bij velen geen absolute norm meer voor goed en kwaad. Ons denken, voelen en wensen is de norm geworden.

Handreiking

Het boek dat we bespreken is een bruikbare handleiding voor Bijbelse bezinning over transgenderisme. Het is ook bedoeld als pastorale handreiking voor hen die zelf met hun geslacht worstelen. Vanuit Gods Woord worden duidelijke lijnen getrokken. In 2021 was het jaarthema voor Bijbels Beraad M/V ‘transgenderisme’. Het Bijbelse denken staat in dit boek centraal. Het boek is van belang voor hen die willen of moeten nadenken over dit ingrijpende onderwerp.

Man en vrouw

Op blz. 89 wordt duidelijk gemaakt dat er een groot verschil is tussen mannen en vrouwen. “Mannen zijn biologisch anders dan vrouwen. Tot voor kort hoefde dit geslachtelijk onderscheid zelfs op de kleuterschool niet uitgelegd te worden. Alle jongens en meisjes wisten het. Het is immers een natuurlijk gegeven. De Bijbel gaat nog een stap verder: het verschil tussen man en vrouw is een scheppingsordinantie: zo heeft de Heere God het bedoeld. Daarom

mogen mannen zich niet voordoen als vrouwen en omgekeerd ook niet. In de Schrift ligt dit anders zijn ten grondslag aan onderscheiden rollen in gezin, kerk en samenleving. Mannen en vrouwen zijn geslachtelijk complementair en dus verschillend.” Het genderisme doet een frontale aanval op Gods scheppingsorde. De kerk dient hiertegen te waarschuwen.

Gevoel

In onze tijd wordt grote waarde toegekend aan ons gevoel. Iets voelt goed of het voelt niet goed. Het gevoel is voor velen het einde van alle tegenspraak. God schiep man en vrouw. Het gaat niet om ons gevoel, het gaat om wat Gods Woord zegt. De man moet zich in kleding en haardracht als een man vertonen en de vrouw als vrouw. Soms hebben mensen het gevoel dat zij in het verkeerde lichaam zitten. Ons lichaam zou dan niet normatief zijn voor onze identiteit, maar je zou zelf mogen kiezen of je man of vrouw bent.

Doe uzelf geen kwaad

Geslachtsveranderende of geslachtsaanpassende operaties kwetsen en verminken het lichaam. Een gezond menselijk lichaam wordt beschadigd. Je doet jezelf kwaad met zo’n operatie. Na zo’n ingreep moet je veel medicijnen blijven gebruiken om het lichaam op een tegennatuurlijke manier in toom te houden. Het is een “totale miskennis van het feit dat God als Schepper van het leven ons geslacht heeft bepaald. Geslachtsverandering van het lichaam via hormonen en operaties is Bijbels gezien onaanvaardbaar.” (blz. 100). De Heere heeft de mens, heeft man en vrouw, wonderlijk gemaakt.

Ook na de zondeval is het lichaam nog een kunstwerk van de Heere. We lezen op blz. 109 "In alle overeenkomsten zijn er grote verschillen tussen mannen en vrouwen. Om maar iets te noemen: iedere lichaamscel heeft een geslacht, een biologische sekse. Het typerende onderscheid tussen mannen en vrouwen betreft heel het lichaam, tot de organen zoals hersenen, hart, longen en gewrichten toe."

Zelfverloochening

De Bijbel kent niet alleen geboden, maar ook deugden. Op blz. 106 wordt terecht gewezen op de deugd van de zelfverloochening. Calvijn noemt deze deugd de kern van het christelijke leven, iets wat onder meer tot uiting komt in het kruisdragen. De Nadere Reformatie heeft hier ook op gewezen. "Het zou weleens vruchtbaar kunnen zijn om deze erfenis uit het verleden nuttig te maken voor de omgang met transgendergevoelens in het heden." Tevredenheid en zelfverloochening zijn Bijbelse gegevens.

Wakker worden

Een mens mag liefde hebben tot zichzelf en tot

P E R S BERICHT

MOET ALLES WAT KAN?

Als medewerker in de zorg sta je vast wel eens stil bij de vraag hoelang blijf je iemand doorbehandelen. En als je over die vraag nadenkt, zullen onderliggende vragen wellicht bij je opkomen:

"Moet alles wat medisch nog kan? Dat zal niemand vinden. Maar waar ligt dan de grens? En hoe kom je tot een besluit over bijvoorbeeld wel of niet reanimeren als je ouder wordt of over een grote operatie? Staat zo iets afwijzen, niet haaks op eerbied voor het door God gegeven leven?"

Tijdens de coronapandemie zijn we met de neus op de feiten gedrukt dat niet alles maakbaar is en stonden we voor grote vragen en uitdagingen in de zorg. Op D.V. donderdag 29 september organiseert het deputaatschap pastoraat in de gezondheidszorg een toerustingsavond voor werkers in de gezondheidszorg, belangstellenden en ambtsdragers. Daar zal Paul Lieverse (66) op deze medisch-ethische vragen ingaan. Door zijn jarenlange ervaring als anesthesist en pijnarts in een ziekenhuis voor patiënten met kanker kan hij uit eigen ervaring hierover vertellen.

De avond wordt gehouden in de CGK Ede. Inloop van 17.30 uur. De avond start met een warme maaltijd om 18.00 uur.

Om 18.45 zal Paul Lieverse zijn lezing geven over dit thema, waarna we in groepen uiteengaan om over de lezing en casuïstiek door te spreken. Na een korte pauze is er plenair een afsluiting waarin vragen besproken kunnen worden. De avond is om 21:15 afgelopen.

zijn eigen lichaam. God heeft bepaald of we man of vrouw zijn. Ga er niet klakkeloos in mee als een jongen een meisje wil zijn en als een meisje een jongen wil zijn. We besluiten met een citaat van blz. 110 "Niet alleen voor volwassenen, maar ook voor jongeren en met name voor meisjes is de transgenderideologie, hoe geweldig ze ook lijkt, uiteindelijk onbarmhartig. Het wordt hoog tijd dat ook wij in Nederland wakker worden. In naam van de liefde. Of beter nog: in naam van de enige waarachtige God en van Jezus Christus Die Hij gezonden heeft." Het lichaam moet niet aangepast worden aan ons voelen, maar ons voelen aan ons lichaam.

Ds. A. van Heteren.

N.a.v. Transgenderisme in Bijbels perspectief. Doordening voor thuis, op school en in de kerk. Red. dr. B.A. Zuiddam, paperback, 173 blz., € 11,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 7293.

Opgave kan via Lucas Stoter l.stoterkip@gmail.com voor 22 september.

Eigen bijdrage voor het dekken van de onkosten is €12,50,- deze bij aanmelding overmaken op rekeningnummer NL52INGB0000535300 T.n.v. penningmeester Kerkelijk Bureau CGK en onder vermelding van 'toerusting 29 september 2020'.

Vanaf station Ede-Wageningen is het ongeveer 15 minuten lopen naar CGK de Tabernakel, indien deze afstand een probleem is, kan dit bij de opgave aangegeven worden.

Parkeren van de auto kan naast autobedrijf Jan Welboren Kerkweg 53 te Ede.

Het adres van CGK de Tabernakel is Verlengde Maanderweg 146 te Ede.

PRESENTATIE PSALMBOEK DATHEEN MET UITGEBREIDE MUZIEKNOTATIE

Lunten - De Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) houdt op D.V. vrijdag 1 juli 2022 een presentatie van een psalmboek in de berijming van Datheen met notenschrift bij alle verzen: 'Met psalmen wilt Hem lof bewijzen.' Plaats van samenkomst is het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente te Lunten, De Haverkamp 1.

De bijeenkomst begint om 19.30 uur. De opening en sluiting worden verzorgd door ds. A.C. Rijken, voorzitter van de GBS. Ds. C. Hogchem hoopt te spreken over: 'Gij geeft mij oorzaak van zingen verblijd. Petrus Datheen, hervormer in de Noordelijke Nederlanden.' Dr. J. van der Knijff hoopt te spreken over: 'Het psalmboek van Datheen: ontstaan en gebruik in de 16e eeuw.' De samenzang zal begeleid worden door organist Pieter Heykoop.

In 1984 begon de GBS met het uitgeven van psalmboeken in de berijming van Datheen en vanaf 1985 volgden ook zakbijbels met Datheenpsalmen.

BOEKBESPREKINGEN

Ds. G.J. Capellen, Praten over God. Hoe doe jij dat? gebonden, 115 blz., € 14,95, Uitgeverij Om Sions Wil, Alblasserdam, ISBN 978 94 6335 107 2.

Soms is het moeilijk met klasgenoten of collega's over God te spreken. Steeds meer jongeren weten steeds minder over de Bijbel. In dit boek komen heel wat onderwerpen aan de orde die ter sprake kunnen komen. Ieder hoofdstuk sluit af met een Bijbelstudie waaraan vragen zijn toegevoegd. Het boek is bestemd voor de leeftijd van 14 jaar en ouder en biedt heel wat handvaten om in gesprek te gaan met mensen die weinig of niets weten van de Bijbel. Hoofdstuk 11 gaat over het verschil tussen Isa en Jezus. Op blz. 81 en 82 komt duidelijk uit wat de Koran over Jezus zegt. We geven dat weer

.“In de Koran wordt Jezus (Isa) genoemd als een profeet van Allah.

.Van Isa, de zoon van Mariam, wordt in de Koran verteld, dat Hij opzienbarende wonderen deed. Dat zegt de Koran niet van Mohammed. Toch ligt er wel een probleem. Want de relatie van Jezus met God is het grote struikelblok voor de moslims. Is Jezus de Zoon van God? Kan God een Zoon hebben? Nee, zegt de Koran.

.Moslims zeggen: Als Jezus de Zoon van Allah zou zijn, zou Allah getrouwd moeten zijn. Dat kan niet. Hij is geen God die een Zoon verwekt! Daarom zeggen de moslims dat God geen Zoon heeft. ‘God is niet zo dat Hij Zich een kind neemt’ (Soera 19:35). Die gedachte alleen al is voor hen een onvergeeflijke zonde of sjirk die hen ergert en misselijk maakt.

.Allah zou nooit opdracht gegeven hebben om Isa te laten kruisigen. Een bekend koranvers uit soera 4:157 wordt vaak aangevoerd om te laten zien dat Jezus niet gestorven is. Dat vers is gericht tegen de Joden, die meenden dat zij de Messias gekruisigd hadden. Maar dat is niet zo, want God heeft iemand anders op Jezus laten lijken. Meestal denkt men dan aan Judas Iskarioth. Overigens is er ook een koranvers 3:55 dat de indruk wekt dat Jezus wel stierf en vervolgens opgenomen werd tot God.

.Het is volgens moslims ondenkbaar dat Allah of Isa onze schuld op zich zou nemen. Dat is zijn eer te na. Allah blijft op grote afstand van misstappen en zonde. Allah komt nooit naar ons toe! Moslims geloven dat zij geen verlosser nodig hebben. Ze menen dat de mens van nature het goede kan doen. Als hij zondigt moet hij terugkeren op het rechte pad en zijn best doen volgens de islam te leven.” Een moslim kan ook nooit zeker zijn van de zaligheid, een christen wel.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 21 juli 2022. Kopij graag binnen donderdag 30 juni 2022.

Katwijk

D.V. 6 juli zal ds. A.J.T. Ruis door ds. M.A. Kempeners bevestigd worden als predikant te Katwijk aan Zee en intrede doen. Diensten beginnen om 15.00 uur en 19.30 uur.

Ontmoetingsdag Urk

De volgende ontmoetingsdag zal D.V. zaterdag 10 september gehouden worden op Urk.

CBB

‘Bewaar het Pand’ is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341-565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Ds. D.W. Tuinier, Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, Psalmen in woord en beeld, deel 2, gebonden, 114 blz., € 23,50. Uitgeverij ‘De Ramshoorn’, Goes, ISBN 9789461151902.

Dit tweede, mooi uitgevoerde deel, gaat over de Psalmen 26 t/m 50. De opzet is origineel: De berijming van Jacobus Revius is opgenomen, hier en daar enigszins aangepast aan het hedendaags Nederlands. De verouderde woorden worden in voetnoten verklaard. De meditatie over de Psalmen zijn van ds. D.W. Tuinier, de toelichtingen zijn geschreven door M.J. Ruissen en bij iedere Psalm is een schilderij opgenomen van Henk van den Brink. Er zijn gespreksvragen toegevoegd wat het boek geschikt maakt voor bespreking in huiselijk- of verenigingsverband.

Simonetta Carr, Maarten Luther, gebonden, 63 blz., € 16,95, Uitgeverij Lucas Boeken, Tholen, ISBN 9789490165406.

Het keurig uitgevoerde boek met veel mooie illustraties, vertaald door Jan Zeeman te Urk, is bestemd voor jonge lezers. In kort bestek worden de belangrijkste zaken uit het leven van Luther belicht. Dit boek over Maarten Luther verschijnt in de serie ‘Christelijke biografieën voor jonge lezers.’ Achterin het boek staan wetenswaardigheden aangaande Luther beschreven, een tijdslijn en een klein stukje uit de kleine catechismus van Luther.

Bastiaan Broere, Hij redt mij keer op keer, gebonden, 117 blz., € 10,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 5954.

De ondertitel luidt: 'Opmerkelijke momenten uit het leven van Bastiaan Broere.' Bastiaan Broere (1823-1907) was oorspronkelijk oestervisser in Yerseke. Hij emigreerde in 1849 naar Amerika om aan de verdrukking van de Afgescheidenen in ons land te ontkomen. Hij dreigde in Amerika betrokken te raken in de Amerikaanse Burgeroorlog die tussen de Noordelijke en de Zuidelijke staten gevoerd werd. In het noorden wilde men de slavernij afschaffen, in het zuiden niet. Het noorden won deze burgeroorlog die gevoerd werd vanaf 1861 tot 1865. Op wonderlijke wijze heeft de Heere Bastiaan Broere keer op keer gered te midden van de gevaren waarin hij verkeerde en soms op een wonderlijke manier gezorgd voor het levensonderhoud van hem en zijn gezin.

Dick Both, Nehemia, Bidder Bouwer Leider, gebonden, 238 blz., € 19,95 en Jozua, Dapper Dienstbaar Doortastend, gebonden, 219 blz., € 22,50, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 2816 en 978 90 8718 7033.

Twee lees- en werkboeken voor leiders in kerk en organisatie. Nehemia en Jozua worden behandeld waarbij lijnen getrokken worden vanuit het optreden van deze personen naar het leiding geven aan christelijke organisaties, kerkelijke gemeenten en ook aan andersoortige organisaties door christenen

in onze tijd. Steeds komt de vraag naar voren wat we van Nehemia en Jozua in dit opzicht kunnen leren. Voor hen die leiding hebben te geven bieden deze twee boeken veel nuttige en bruikbare informatie, aanwijzingen en terechtwijzingen gegrond op en geput uit Gods Woord. Allerlei aspecten van leiding geven komen aan de orde, waarmee leidinggevendenden hun winst kunnen doen.

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Uw gift veranderde het leven van **Ernawati** ingrijpend

Daar staat ze. De vrouw met de vissen noemen ze haar wel. Een vrolijke dame van midden 30, die dagelijks op de markt te vinden is. Dat is niet altijd zo geweest. Lange tijd lag Ernawati op bed. Diepbedroefd om het verlies van haar zoon. Totdat ze het boekje De Brug naar Genesis in haar eigen taal in handen kreeg. Dit veranderde haar leven ingrijpend. Nu mag ze uitkijken naar een betere Stad.

Met uw gift kunnen we nog meer Bijbelse lectuur vertalen en verspreiden voor mensen zoals Ernawati. U helpt toch mee?

Ga voor meer informatie naar onze website digitalelectuur.bbministry.com
of maak uw gift over naar IBAN NL28 RABO 0364 0341 49. Of doneer direct via de QR-code.

Bible and Book Ministry is onderdeel van Deputaatschap Bijbelverspreiding
en is een samenwerking met de deputaatschappen Bijzondere Noden, Israël, Zending
en Evangelisatie.